

Nye adgangskrav truer den positive udvikling i de udsatte boligområder

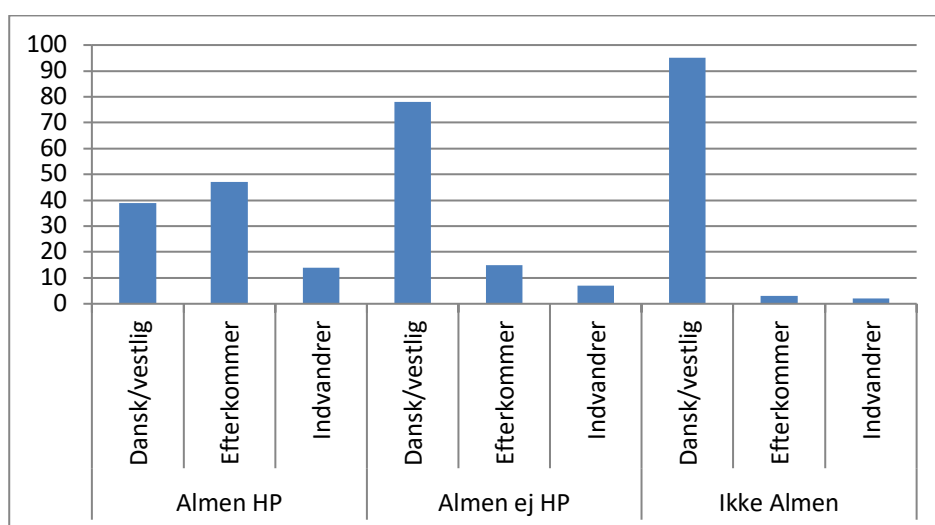
1. Indledning

I 2015 var der ca. 220.000 borgere, som boede i et alment boligområde, omfattet af en boligsocial helhedsplan støttet af Landsbyggefonden. Det svarer til knap 4 pct. af hele befolkningen og 23 pct. af alle beboere i almene boligområder.

Disse områder er bl.a. kendetegnet ved en markant højere andel af børn og unge end i resten af Danmark. (27 pct. mod 20 pct. i DK). Samtidig har de unge en noget anderledes etnisk baggrund end resten af den almene sektor og den ikke almene sektor.

Som det fremgår af figur 1, er næsten 2/3 af de unge i almene boligområder med en boligsocial helhedsplan ikke-vestlige indvandrere eller efterkommere. I den øvrige almene sektor har "kun" ¼ af de unge ikke-vestlig baggrund, mens det kun gælder 5 pct. af de unge udenfor den almene sektor. Den almene sektors boligsociale indsatser har således i høj grad et integrationsformål.

Figur 1. Etnisk sammensætning af unge 15-20 årige fordelt på boligform (2015)

Anm. En person har dansk oprindelse, hvis han eller hun har mindst én forælder, som både er dansk statsborger og født i Danmark. Hverken indvandrere eller efterkommere har én forælder, som både er dansk statsborger og født i Danmark. Forskellen mellem indvandrere og efterkommere er, at indvandrere er født i udlandet, mens efterkommere er født i Danmark.

Der har generelt været en meget positiv udvikling blandt de unge i de almene områder med boligsociale helhedsplaner. Det gælder ikke mindst de unge indvandrere af ikke-vestlig herkomst, og både for drengene og pigerne.

Andelen af de ca. 3.000 20 årige i HP-områderne, som har gennemført en ungdomsuddannelse på bare 7 år steget fra 29 pct. til 41 pct. Denne stigning giver en samfundsøkonomisk gevinst via stigende livsindkomster på 3,5 mia. kr. pr. ungdomsårgang. Der er således tale om "big business" for samfundet. De nye adgangskrav til ungdomsuddannelserne, som for gymnasiets vedkommende træder i kraft i 2019 risikerer imidlertid at stoppe den positive udvikling med mindre folkeskolen bliver bedre til at løfte de svage elever.

2. Folkeskolen (15 årige)

Tabel 1 ser på de unge som 15 årige, dvs. i 9 klasse. Der måles på folkeskolens afgangskarakterer i dansk og matematik, da en række analyser har dokumenteret, at disse har afgørende betydning for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Som det fremgår, har der i perioden 2008-15 været en meget markant positiv udvikling i de områder, som i 2015 har en boligsocial helhedsplan. Udviklingen er markant mere positiv end i almene boligområder uden en boligsocial helhedsplan og i Danmark som helhed. Det betyder, at de unge i de socialt udsatte boligområder, har hentet mærkbart ind på de unge udenfor disse boligområder.

De nærmer sig kraftigt de almene boligområder som helhed, men der for den almene sektor generelt, er et stort set uændret og ganske markant efterslæb i fht. den ikke-almene boligsektor.

Tabel 1. Andelen af 9.klasses elever med minimum 4 i dansk og matematik (afgangsprøve)

	2008	2015	Ændring (pct.)
Almen m. Helhedsplan	37 %	47 %	+27 %
Almen u. helhedsplan	49 %	55 %	+12 %
Ikke-almene	69 %	75 %	+ 8 %

3. Ungdomsuddannelse (20 årige)

I tabel 2 er vist udviklingen i andelen af de 20 årige, som enten har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse. Også her har der været en meget markant positiv udvikling i almene boligområder med en boligsocial helhedsplan, nemlig fra godt halvdelen af de unge i 2008 til 2/3 af de unge i 2015.

Uddannelsesfrekvensen blandt de unge i de socialt udsatte boligområder nærmer sig hermed kraftigt frekvensen blandt de unge i den øvrige almene sektor.

Tabel 2. Andelen af 20-årige som har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse

	2008	2015	Ændring
Almen m. Helhedsplan	55 %	68 %	+ 24 pct.
Almen u. helhedsplan	65 %	73 %	+ 11 Pct.
Ikke almene	77 %	84 %	+ 9 Pct.

Ser man på udviklingen fordelt på etnisk baggrund, har der især været en eksplosiv udvikling blandt de unge indvandrere af ikke-vestlig baggrund, dvs. unge som er født i udlandet. Her er andelen af 20 årige, som enten har gennemført eller påbegyndt en uddannelse steget fra ca. halvdelen til 2/3 af de unge.

Tabel 3. Andelen af 20-årige som har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse

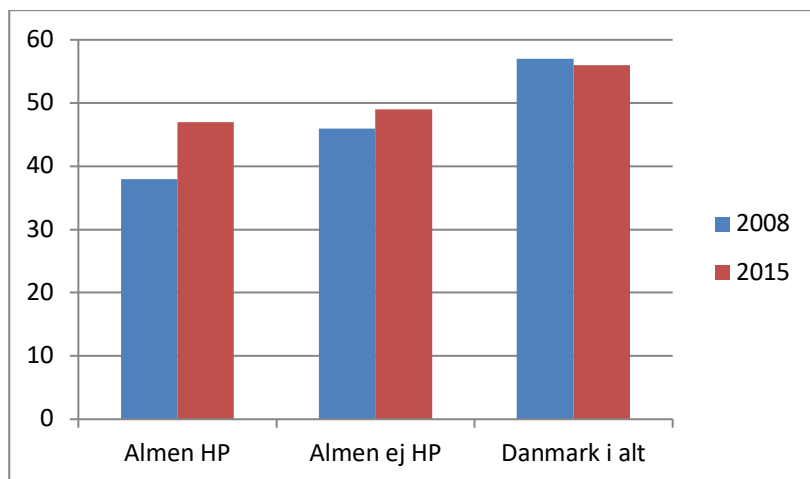
	Dansk/vestlig			Indvandrere			Efterkommere		
	08	15	vækst	08	15	vækst	08	15	vækst
Almen m. Helhedsplan	58 %	68 %	+18 %	47 %	67 %	+43 %	58 %	68 %	+16 %
Almen u. helhedsplan	67 %	74 %	+10 %	55 %	68 %	+25 %	64 %	68 %	+ 5 %
Ikke-almene	78 %	85 %	+ 9 %	54 %	69 %	+27 %	66	75 %	+13 %

4. Mønsterbrydere (25 årige)

Tabel 4 ser på uddannelsesstatus hos de 25 årige med ufaglærte forældre, dvs. forældre som ikke selv har en uddannelse ud over grundskolen. Som det fremgår, har de ugen med svage hjemmebaggrund i de udsatte boligområder med en boligsocial helhedsplan, i dag næsten indhentet ikke alene den øvrige almene sektor, men også resten af Danmark, målt på evnen til at bryde den sociale arv.

Mens der i almene boligområder med boligsociale helhedsplaner siden 2008 har været en markant stigning i andelen af unge af ufaglærte forældre, der som 25 årig har gennemført en ungdomsuddannelse, har der i samme periode i Danmark som helhed været et *fald* på 3 pct.!

Figur 2. Andelen af 25-årige med ufaglærte forældre, som har gennemført en ungdomsuddannelse

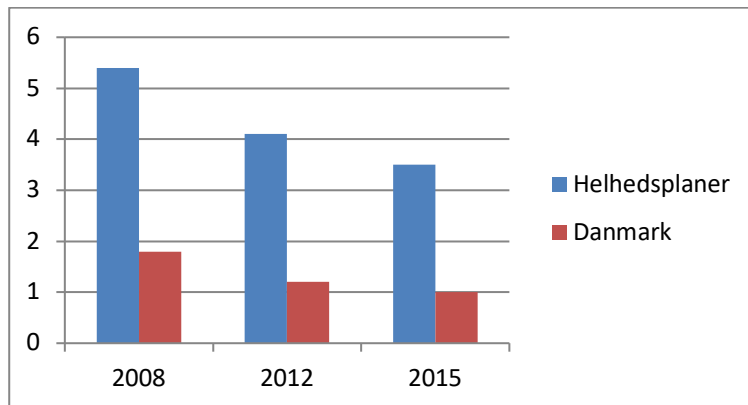
5. Ungdomskriminalitet (10-17 årige)

Den positive uddannelsesfrekvens blandt de unge sker parallelt med et markant fald i ungdomskriminaliteten. Den almene sektor har via sine boligsociale helhedsplaner i et tæt samarbejde med kommunerne og politiet fokus på udviklingen blandt de unge i de mest socialt udsatte boligområder.

Det er lykkedes at begrænse kriminaliteten i disse områder markant. Siden 2012 er der tale om et fald i andelen af kriminelle de unge med 16 pct., hvilket svarer til faldet i Danmark som helhed.

Som det fremgår af figur 3, er andelen af kriminelle unge i boligområder med boligsociale helhedsplaner faldet fra 5,4 pct. i 2008 til 3,5 pct. i 2015, svarende til et fald på 35 pct.

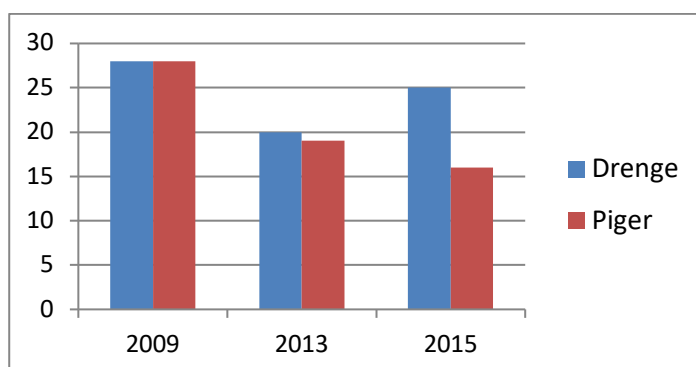
Figur 3. Udvikling i andel af kriminelle unge (10-17 år)

6. Nye adgangskrav truer udviklingen i de udsatte boligområder

Jf. ovenfor har der de senere været en meget positiv udvikling i uddannelsesfrekvensen hos de unge i de udsatte boligområder. Som det ses af figur 5, faldt andelen af unge i G-områderne, som ét år efter folkeskolen ikke var i gang med en ungdomsuddannelse i perioden 2009-13, dvs. på bare 4 år, fra næsten 30 pct. til under 20 pct. Men mens pigerne i de udsatte boligområder har fortsat den positive udvikling til og med 2013, er der imidlertid sket en markant forværring hos drengene, hvor man nu næsten er tilbage på 2009-niveau.

Figur 4. Andel af 9.kl. som året efter ikke var i gang med en ungdomsuddannelse (G-områder)

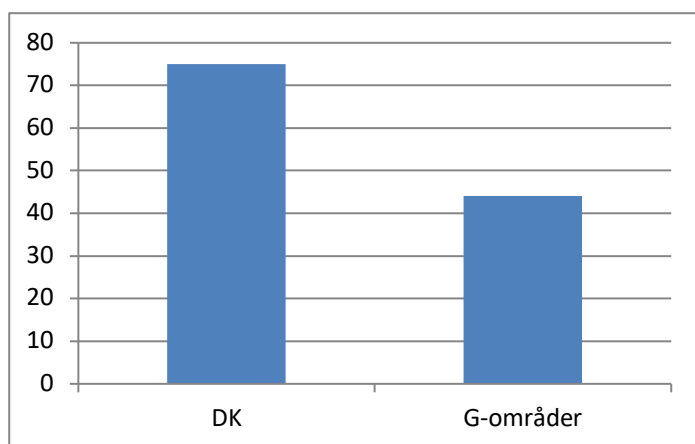
En oplagt forklaring her er, at der i 2015 blev indført adgangskrav på erhvervsuddannelserne på minimum 2 i dansk og matematik. Dette har ramt drengene markant hårdere end pigerne, fordi en større andel af

drengene vælger EUD fremfor gymnasiet. For drengene i de udsatte boligområder var faldet i andelen som ét år efter folkeskolen var påbegyndt en erhvervsuddannelse fra 29 pct. til 19 pct. på bare 2 år!

Indtil videre holder det stigende optag på de gymnasiale uddannelser hånden under især pigerne uddannelsesfrekvens i de udsatte boligområder. Fra 2019 vil også gymnasiet blive omfattet af de nye adgangskrav. Og her bliver adgangskravet markant højere end til erhvervsuddannelserne, nemlig minimum 5 i 9 kl. afsluttende standpunktskarakterer.

Som det fremgår af figur 5, vil dette adgangskrav afskære over halvdelen af de unge i de udsatte boligområder i at komme i gymnasiet. I Danmark som helhed er det 3 ud af 4 (primært etnisk danske) unge som opfylder kravet.

Figur 5. Andelen af 9 kl. elever med minimum 5 i afsluttende standpunktskarakter

Der er således et akut behov for at styrke folkeskolens evne til at få de unge (primært med indvandrerbaggrund) fra de udsatte boligområder med på uddannelsesvognen. I modsat fald risikerer vi at disse unge kan se frem til et liv på offentlig forsørgelse, hvilket ikke alene er en ulykke for de unge selv men også for samfundet.